

Maade, som man tror, det er praktisk, sundt og hensigtsmæssigt. Det er lige saa sikkert, at Tid efter anden vil den samme Tanke trænge igennem med Hensyn til den Opgave, der her ligger for: Indførelsen af en Normalarbejdsdag. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgredeys (Birck) brugte her et overdrevent Udtryk, og jeg maa sige, at det ærede Medlem efterhaanden er blevet slem til at overdrive. Det kan være meget godt en Gang imellem at tage et yderligt Standpunkt for virkningsfuldt at angive, hvad man mener, men jeg synes alligevel, at det ærede Medlem Dag efter Dag gør sine Overdrivelser vel store, saa at de ikke blive ved at være lige interessante. Det ærede Medlem gik aabenbart over det normale Grænse, da han sagde, at naar et saadant Lovforslag skulde være nogenlunde tilfredsstillende og udtømmende, vilde det blive større end hele Biblen. Det behøves ikke. Det kunde ganske vist ikke være til Skade, at det blev lidt større, end det er, men hvis man f. Eks. blot fik det Par blanke Sider udfyldt, som her findes, vilde det hjælpe betydeligt paa dets Brugbarhed.

Mere og mere faar man Indtryk af, at vi ikke ere langt fra en Løsning af dette Spørgsmaal indenfor Industrien, men enhver har ogsaa godt vidst, at det for denne Tankes Gennemførelse vanskelige Omraade er Landbruget. Det er ikke, fordi Landbruget er saaledes stillet, at det trænger til en større Udbygning af Arbejdskraften, heller ikke, fordi der skulde være mere til Stede der af det Trællesind, som ligger i den Sætning, jeg før anførte: Mal mig den, Jensen! Men fordi alt Landbrugsarbejde er underkastet mange Vanskeligheder fra Forhold og Kræfter, som man ikke kan gøre sig til Herre over eller indordne under nogen som helst Regel. Landbruget kan ikke stille sin Arbejdsplan op, som en Industri kan det i sine lukkede Bygninger og under sine regelmæssige Forhold. Landbruget er i saa overordentlig høj Grad afhængigt af Natuforhold, at det altid vil være umuligt at faa en saadan Regelmæssighed ind i Arbejdsplanen, som hvor der er Tale om Industri eller dermed beslægtet Arbejde. Det er ogsaa noget, som Forslagsstillerne ere klare over, idet de have en § 2 med ret vide Undtagelsesregler. De ere nemlig meget vide, saa vide, at § 2, bortset fra det sidste Stykke, i Grunden ikke har nogen praktisk Betydning.

Hvis Forslagsstillerne sætte Pris paa

at beholde denne Paragraf i dens nuværende Skikkelse, er der ikke nogen Fare eller Vanskelighed derved, men den vil faa grumme lidt praktisk Betydning. Naar der beholdes et saa vidt Spillerum for Undtagelserne, vil det efter min Mening kun betyde en Slags moralsk Betegnelse af, at Landbruget bør finde sig i at opretholde de samme Regler for Arbejdskraftens Udnyttelse, som efterhaanden kunne blive gængse og faste i andre Fag. Det er den Slags moralske Anvisninger, der som Gennemsnitsregler kunne have en vis Betydning, men det, der undtages fra Lovens Regler, er ganske vist saa meget, at derunder falder efter min Mening alt, hvad der er virkeligt Landbrugsarbejde.

Naar det hedder: „Dog undtages herfra for Landbrugets Vedkommende huslige Arbejder, samt alle Arbejder, der direkte vedrøre Avlingen af Landbrugsprodukter, saasom Pløjning, Saaning, Kreaturrøgt, Hø- og Kornhøst samt Indbjergning deraf og desuden Hjemkørsel af Tørv“, saa er der snart ikke mere tilbage af det, der kan kaldes virkeligt Landbrugsarbejde. Den virkelige Bondegerning er netop de Ting, som her staa. Der er ganske vist i andet Stykke nævnt visse Arbejder, der ikke ere specielle Landbrugsarbejder, men en Slags moderne Udviklingsarbejder, der ikke kunne stilles i Klasse med det rent nødvendige dagligdags Landarbejde. Naar man gaar saa vidt, at f. Eks. Pløjning ikke skal være undergivet Bestemmelsen om en normal Arbejdsdag, er man gaaet grumme vidt. Pløjning er dog ikke af den Slags Ting, som behøver at værges i den Grad med en Begrænsning, som der her er Tale om. Det at pløje er ikke af den Slags Arbejde, der er saa vanskeligt at faa udrettet, at der deri vilde ligge en Hindring for at begrænse Arbejdstiden. Til de fleste Tider, hvor Pløjning finder Sted, er Dagslyset ikke tilstrækkeligt til, at man kan benytte Arbejdsdagen i dens fulde Omfang. Pløjningen foregaar mest om Efteraaret, og denne Tid giver sjælden over otte Timers Arbejdstid, det er noget, enhver Landmand ved.

Det forundrer mig, at man, naar man som Undtagelse vil nævne f. Eks. Hjemkørsel af Tørv, ikke ogsaa nævner Hjemkørsel af Brænde. De Forhold, hvorunder begge Dele ske, bero jo paa de forskellige Egnes Natur og Vilkaar. Om Brændekørselen vil jeg endog sige, at skulde man give Frihed i Retning af længere Arbejdstid, kunde Brændekørsel efter min Mening snarere trænge til en saadan Frihed, idet